

Oprustning

Oprustning, værdier, fællesskab og forsvarsvilje

"O fremmede, fortæl Sparta, at vi ligger her, lydige mod deres love" Sådan lyder teksten på mindet der er rejst over legendens Kong Leonidas og hans 300 spartanske krigere. Et ikon for militær troskab og et lederskab, der tør gå foran.

Kan man opruste uden at gøre værdigrundlaget og målsætningen lysende klart overfor befolkningen, uden at tilvejebringe en rimelig konsensus, uden at passe på natur, miljø, klima og uden at værne om den generation, der skal løfte opgaven, som kommende forsvarere af vores land?

Krigshistorien rummer en uendelig række af eksempler på betydningen af den enkelte soldat og den ånd, der hersker i landet, hæren og soldaterne. Et tidligt eksempel er det legendariske slag ved Thermopylæ¹, hvor 300 spartanske elitesoldater ifølge legenden standsede en persisk hær med tusindvis af krigere. Begivenheden er ikonisk for betydningen af militær opdragelse og kampmoral. Man kan pege på, at spartanerne tog sønnerne fra deres mødre i treårsalderen for at opdrage dem til

¹ https://da.wikipedia.org/wiki/Slaget_ved_Thermopyl%C3%A6

krigere. Eksemplet understreger betydningen af forberedelse af fysik og psyke gennem opvæksten, selvom mindre end den spartanske model vel kan gøre det.

Leo Tolstoy, den berømte russiske forfatter, der i øvrigt selv havde deltaget i Krimkrigen, skriver i sit værk Krig og Fred om Slaget ved Borodino² 1812, at Napoleon, generalerne og hele hærledelsen er af underordnet betydning, det der afgør slaget, er den ånd, der opfylder hver enkelt soldat. Denne betydning af ånden der besjæler soldaterne, viste sig også afgørende, da den russiske front brød sammen og opløstes i revolution³ under første verdenskrig, og den viste sig determinerende da vesten rømmede Kabul i 2021⁴. Klare eksempler på i hvor høj grad centrale beslutningstagere kan mistolke ånden i en hær. På lignede vis illustrerer det seneste halve års begivenheder centreret omkring USA, hvordan ånden eller tidsånden i befolkningen kan fejlvurderes og så dog alligevel vise sig at blive udslagsgivende for begivenheder af historisk ja næsten bibelsk omfang.

Napoleon ved Borodino, i følge Tolstoy var hans tilstedeværelse betydningsløs. Det var den ånd der besjælede hver enkelt soldat, der afgjorde dagen.

² https://da.wikipedia.org/wiki/Slaget_ved_Borodino

³ https://en.wikipedia.org/wiki/Russian_Revolution

⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/2021_Kabul_airlift

På baggrund af den aktuelle oprustning og tilskyndelserne til åndelig oprustning kan det virke nærliggende, at genbesøge historiske begivenheder som de beskrevne. I dette lys kan man heller ikke undlade at stille spørgsmål til, om vi sørger tilstrækkeligt godt for dem, der skal vokse op og blive sat til at forsvare os med deres liv som indsats. Våben alene gør det nemlig ikke! Så, har vi opfostret nogle generationer, der er i mental og psykisk form til de opgaver, vi stiller dem i udsigt? Har vi givet dem et grundlag for at udvikle et så intenst fællesskab og et så stærkt tilhørsforhold, at det kan bære gennem krigstilstande og alvorlige klimatiske hændelser. Eller har vi skabt grobund for at mistrivsel, dårlig indlæring og ringe fysisk form er mainstream?

Hvis det skulle times os at sende en generation præget af suboptimal sundhedstilstand i krig; ja, så ville det ikke være uden historisk sidestykke. Undersøgelser viste eksempelvis, at sundhedstilstanden blandt de faldne amerikanske soldater i Vietnam var skuffende ringe. Alt, alt for mange viste sig på sekstionsbordene at gemme på alvorlig fremskreden åreforkalkning. Det er derfor rimeligt at spørge, om der er taget ordentligt hånd om folkesundheden.

Men har vi så støttet op om en bæredygtig åndelig basis hos den kommende generation? Har vi videregivet en indsigt i, at det land vi deler, er en enestående værdifuld arv? En arv som størstedelen af klodens befolkninger ville give alt for at blive en del af, eller har vi advaret mod nationalismen, alt imens imperialisme i virkeligheden var risikoen?

Når nu tingene ligger, som de ligger, så er det måske tiden til, at vi skal gøre os nogle tanker om hvordan vi tager endnu bedre hånd om de kommende generationers basis for at træde ind i det foreliggende risikoscenarie, hvor militære konfrontationer, klimatiske hændelser, miljøkriser og pandemier er blevet beklageligt sandsynlige.

Her er det nok vigtigt at gøre sig klart, at den måde denne opgave løses på i høj grad kommer til at definere, den ånd og den menneskelige modstandskraft, der vil blive fremherskende. Mit råd er derfor, at vi får styrket vores børneinstitutioner, skoler og de frivillige organisationer; at vi får styrket indtaget af ordentlige fødevarer gennem gratis fælles måltider i disse sammenhænge. Måltider og rent vand uden sprøjtegifte og sundhedsskadelig kemi. Et miljø uden kemisk og partikulær forurening, så krop og hjerne kan tage ordentligt imod undervisning. Og så skal vi have flyttet meget mere af undervisningen ud i verden udenfor skolens mure. Ud i naturen og virkeligheden, hvor begge dele kan tjene til at danne grundlag for de opgaver, der skal løses.

Så; lad os give liv, leg og læring i naturen en langt større plads. På det grundlag bliver overlevelse i naturen meget mere overkommelig. Men lad os ikke glemme fagligheden sprog, matematik, digitale færdigheder og iverigdom viser sig mere og mere væsentlige, for hver dag der går. De seneste år har vist, hvordan våbengørelse af f.eks. digitale kommunikationsmidler og droner kan give overraskende effektfulde angreb. Tiltag der hviler på stærke teknologiske og innovative færdigheder. Noget der grundlægges allerede i barneårene.

Den tyske militærteoretiker Clausewitz mente, at krig er politik fortsat med andre midler. Man kunne også hævde, at krig er ophør af politik. Personligt kan jeg ikke lade være med at tænke, at krig er grænseløs og uhæmmet konkurrences naturlige fortsættelse. Fællesskab er følgelig et bolværk mod krig. Derfor bliver det gensidigt ansvarlige fællesskab lokalt, nationalt, regionalt og globalt så vigtigt at opbygge og stræbe imod. Tanken om et sådant fællesskab vil kunne være inspiration for den efterspurgte åndelige og materielle oprustning, også når der kræves store ofre. Man kan, i denne alvorlige sammenhæng, godt spørge om hvilken form for klippegrund et så bæredygtigt fællesskab kan funderes på? Måske på ordene fra Johannesevangeliet 15;13 "Ingen har større kærlighed end den, der sætter livet til for sine venner."? Må vor Herre råde for, at det ikke skal komme dertil.

Hvis man anlægger en investeringsbetragtning, så er investering i de kommende årgange af mandskab en sikker investering, mens investeringer i våbensystemer indebærer en risiko, for at det givne system er forældet før det er nedslidt. Investeringer i de kommende generationer af mandskab og civile, er at satse på både midler og mål. Og det er investering i et fællesskab, der er værd at værne om til det yderste. Forsvarsvilje og kampkraft er således ikke et produkt, der kan hives ned fra hylderne dagen før dommedag. Det er frø der skal sås og passes, gødes og luges ud i.